

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR REVOLUT BANK UAB GINČO NAGRINĖJIMO**

2025-12-11 Nr. 429-303
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) prašymą išnagrinėti tarp jo ir *Revolut Bank UAB* (toliau – bankas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Panaudojant banko pareiškėjui išduotą tarptautinės kortelių organizacijos *Mastercard* (toliau – Mastercard organizacija) mokėjimo kortelę (toliau – Kortelė), 2025 m. birželio 12 – 25 d. buvo atlikta 20 mokėjimo operacijų¹ prekybininkams „Payver“, „Pix“, „Spaympf*tuz“, „Tren“ (toliau kartu – Gavėjai), kurių bendra suma – 5 018 Eur (toliau – Ginčijami mokėjimai).

2025 m. liepos 2 d. pareiškėjas kreipėsi į banką su paklausimu ir nurodė norįs susigrąžinti lėšas iš Gavėjų. Bankas prašė pareiškėjo patikslinti, ar pareiškėjas siekia lėšų grąžinimo dėl negautų paslaugų. Pareiškėjas patvirtino negavęs paslaugų, už kurias sumokėjo. Pareiškėjas taip pat nurodė, kad Gavėjai, vengdami veiklos ribojimų, pakeitė duomenis apie jų teikiamų paslaugų kodus. Bankas pasiūlė pareiškėjui pateikti prašymą pagal lėšų grąžinimo procedūrą (angl. *chargeback*).

2025 m. liepos 4 d. pareiškėjas pateikė prašymą bankui dėl Ginčijamų mokėjimų lėšų grąžinimo (toliau – Prašymas). Taip pat pareiškėjas pateikė papildomus paaiškinimus apie Gavėjus, kurie, galimai prisidengdami kitomis veiklomis, naudojasi klaidingais prekybininko kategorijos kodais (angl. *merchant category code*, toliau – MCC kodas). Iš pateiktų paaiškinimų spręstina, kad pareiškėjas teigė siekęs atlikti su lošimais susijusius Ginčijamus mokėjimus, tačiau įvykdžius mokėjimus pastebėjo, kad Gavėjų MCC kodai yra pakeisti į kitų, ne azartinių lošimų paslaugų teikėjų veiklos kodus³.

Įvertinęs pareiškėjo pateiktus duomenis, bankas nustatė, kad dėl Ginčijamų mokėjimų lėšų grąžinimo pagal Mastercard organizacijos Lėšų grąžinimo gidą⁴ (toliau – Mastercard taisyklės) procedūra yra negalima, ir apie tai informavo pareiškėją.

Nesutikdamas su banko sprendimu, pareiškėjas 2025 m. liepos 5 d. pateikė pretenziją ir papildomus paaiškinimus. Pareiškėjas nurodė, kad mokėjimas laikomas autorizuotu tik tuomet, kai mokėtojas yra tinkamai informuotas apie naudos gavėją ir jo vykdomą veiklą, o šiuo atveju, prekybininkai naudojo neteisingus MCC kodus, siekdami išvengti paslaugų teikimo ribojimų.

2025 m. liepos 23 d. bankas pateikė pareiškėjui atsakymą, kuriuo atsisakė tenkinti jo reikalavimą.

Tarp šalių kilus ginčui, pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką ir reikalavo, kad bankas jam

¹ Ginčijamais laikomi mokėjimai, dėl kurių pareiškėjas kreipėsi į banką ir buvo pateiktas toliau ginčytas banko sprendimas: 1) 2025 m. birželio 12 d. 50 Eur gavėjui „Payver“; 2) 2025 m. birželio 12 d. 50 Eur gavėjui „Payver“; 3) 2025 m. birželio 25 d. 100 Eur gavėjui „Payver“; 4) 2025 m. birželio 25 d. 300 Eur gavėjui „Payver“; 5) 2025 m. birželio 25 d. 200 Eur gavėjui „Payver“; 6) 2025 m. birželio 25 d. 200 Eur gavėjui „Payver“; 7) 2025 m. birželio 25 d. 370 Eur gavėjui „Pix“; 8) 2025 m. birželio 25 d. 300 Eur gavėjui „Spaympf*tuz“; 9) 2025 m. birželio 25 d. 400 Eur gavėjui „Spaympf*tuz“; 10) 2025 m. birželio 25 d. 200 Eur gavėjui „Spaympf*tuz“; 11) 2025 m. birželio 25 d. 200 Eur gavėjui „Spaympf*tuz“; 12) 2025 m. birželio 25 d. 200 Eur gavėjui „Tren“; 13) 2025 m. birželio 25 d. 348 Eur gavėjui „Tren“; 14) 2025 m. birželio 25 d. 300 Eur gavėjui „Tren“; 15) 2025 m. birželio 25 d. 300 Eur gavėjui „Tren“; 16) 2025 m. birželio 25 d. 400 Eur gavėjui „Tren“; 17) 2025 m. birželio 25 d. 300 Eur gavėjui „Tren“; 18) 2025 m. birželio 25 d. 300 Eur gavėjui „Tren“; 19) 2025 m. birželio 25 d. 200 Eur gavėjui „Tren“; 20) 2025 m. birželio 25 d. 300 Eur gavėjui „Tren“.

² Taip pat veikiantis „Zephyr Arrisan Ltd“ vardu.

³ Pareiškėjas nurodė, kad azartinių lošimų paslaugų teikėjams priskirtas MCC kodas - 7995.

⁴ Angl. *Chargeback Guide* (<https://www.mastercard.us/content/dam/public/mastercardcom/na/global-site/documents/chargeback-guide.pdf>).

atlygintų 5 078 Eur sumą⁵. Pareiškėjas nurodė, kad Ginčijami mokėjimai buvo susiję su lošimo paslaugomis. Vis dėlto, pareiškėjo nuomone, ginčo išsprendimui aplinkybė dėl įgytų paslaugų pobūdžio (azartiniai lošimai) nėra reikšminga. Esmine aplinkybe pareiškėjas laiko tai, kad jam inicijuojant Ginčijamus mokėjimus, jie buvo rodomi kaip atliekami ne lošimo, bet kitas paslaugas teikiantiems prekybininkams (Gavėjams), naudojantiems klaidingus MCC kodus⁶. Dėl minėtos priežasties pareiškėjo sutikimas, duotas atliekant Ginčijamus mokėjimus, laikytinas negaliojančiu. Pareiškėjas nurodė, kad yra labai tikėtina, jog jam žinant, kad Gavėjai apsimeta teikiantys kitas, ne lošimo paslaugas, jis nebūtų inicijavęs šių mokėjimų.

Pareiškėjas nurodė, kad bankas bendradarbiauja su pareiškėjo naudota lošimo internetu svetaine, kadangi šioje svetainėje yra galimybė atsiskaityti, naudojant „Revolut Pay“ metodą, todėl bankas turi prisiimti atsakomybę už vartotojų klaidinimą (nors šiuo atveju Ginčijamiems mokėjimams atlikti minėtas mokėjimo metodus nenaudojant). Pareiškėjo teigimu, pasinaudojant skirtingais tarpininkais, sudaromos galimybės pervesti lėšas nelegaliems lošimo paslaugų teikėjams.

Atsiliepime bankas nurodė nesutinkantis su pareiškėjo reikalavimu ir prašė jį atmesti. Bankas teigė, kad Ginčijami mokėjimai buvo atlikti, autorizuoti ir įvykdyti šalių iš anksto sutartomis sąlygomis, todėl pareigos grąžinti pareiškėjui šių mokėjimų sumas bankas neturi. Paaiškindamas, kodėl Ginčijamų mokėjimų atžvilgiu nepradėjo lėšų grąžinimo pagal Mastercard taisyklės procedūros, bankas nurodė, kad Ginčijami mokėjimai ir pareiškėjo pateikta informacija apie juos netenkiną šiose taisyklėse nustatytų sąlygų, kurioms esant ši procedūra būtų buvęs galima.

Bankas nurodė, kad pareiškėjas keitė pagrindus, kuriais remdamasis siekė lėšų grąžinimo: iš pradžių teigė, kad negavo prekių ir / arba paslaugų iš prekybininkų pagal atliktus Ginčijamus mokėjimus, o vėliau nurodė, kad Ginčijamų mokėjimų neautorizavo. Pareiškėjas taip pat įrodinėjo Gavėjų galimai neteisėtus veiksmus, nurodant ne aktualų azartinių lošimų paslaugų teikėjams taikomą MCC kodą, bet kitų paslaugų kodus.

Bankas nurodė, kad Ginčijami mokėjimai buvo atlikti, kaip užsakymai internetu (angl. *money orders*), dalyvaujant internetinėje prekyboje (angl. *E-commerce*). Kiekvieno Ginčijamo mokėjimo atžvilgiu buvo suaktyvintas 3DS saugumo protokolas, naudojamas mokėjimo nurodymų autorizavimo tikslais bei skirtas apsaugoti mokėtojus nuo sukčiavimo dalyvaujant internetinėje prekyboje. Suaktyvinus 3DS saugumo protokolą, mokėtoju yra išsiunčiamas pranešimas banko mobiliojoje programėlėje apie tam tikrą mokėjimo operaciją, kurios nepatvirtinus (neautorizavus) mokėjimo operacija yra atšaukiama. Banko teigimu, jokių duomenų, kad Ginčijami mokėjimai buvo patvirtinti ne paties pareiškėjo, nėra pateikta.

Bankas nurodė nenustatęs pagrindo tenkinti pareiškėjo prašymo pagal Mastercard taisyklės – pareiškėjas dalyvavo tvirtinant Ginčijamus mokėjimus, o duomenų, kad Gavėjai būtų neteisėtai veikiantys prekybininkai, nenustatyta. Bankas taip pat pažymėjo, kad net remiantis pareiškėjo versija, jog Ginčijami mokėjimai buvo skirti įgyti lošimo paslaugas, pagal Mastercard taisyklės tokiais atvejais lėšų grąžinimo procedūra nėra galima.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas vartojimo ginčą, Lietuvos bankas neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų faktinėms aplinkybėms dėl Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų laikymosi ir (arba) vartotojo įtariamo galimo šių reikalavimų pažeidimo nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos

⁵ Pareiškėjas pirminiame kreipimesi į Lietuvos banką nurodė Ginčijamų mokėjimų bendrą sumą (5 018 Eur), tačiau vėlesniame el. laiške pareiškėjas be papildomų motyvų ar naujų aplinkybių nurodė kitą banko jam mokėtiną sumą - 5 078 Eur. Vis dėlto, įvertinus visus pateiktus duomenis, manytina, kad pareiškėjas savo reikalavimą grindžia būtent su Ginčijamais mokėjimais susijusiomis aplinkybėmis ir argumentais.

⁶ Paaiškindamas aplinkybes dėl netinkamų MCC kodų, pareiškėjas nurodė, kad, pavyzdžiui, Ginčijamuose mokėjimuose, kuriuose gavėju nurodomas prekybininkas „Payver“, nepagrįstai nurodomas jo MCC kodas 6012, skirtas mokėjimams finansų įstaigoms (pastebėtina, kad viešai skelbiamais duomenimis, Jungtinėje Karalystėje (toliau – JK) yra registruota įmonė „Payver Limited“, teikianti finansines paslaugas). Pareiškėjo teigimu, netinkamai nurodytas prekybininko „Pix“ MCC kodas (5816), skirtas skaitmeniniam turiniui. Be to, pareiškėjo teigimu, gavėjas „Tren“ yra susijęs su netikra internetine parduotuve glampspot.net, nurodant MCC kodą 7298 (grožio paslaugos). Pareiškėjas nurodė, kad „Zephyr Artisan Limited“ (pagal viešus duomenis, įmonė tokiu pavadinimu yra registruota JK) nepagrįstai nurodoma kaip teikianti švietimo paslaugas (MCC kodas - 8299). Pareiškėjo teigimu, visais šiais atvejais galutiniais lėšų gavėjais buvo nelegalūs lošimai namai.

bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Šalių ginčas kilo dėl to, ar bankui kilo pareiga pareiškėjui grąžinti (atlyginti) pareiškėjo nurodomą sumą.

Ginčo šalis sieja sutartiniai mokėjimo paslaugų teikimo santykiai. Mokėjimo paslaugų teikėjų veiklą, mokėjimo paslaugų teikimą, mokėjimo operacijų autorizavimą ir vykdymą, mokėjimo paslaugų vartotojų ir mokėjimo paslaugų teikėjų teises ir pareigas, susijusias su mokėjimo paslaugomis, kai mokėjimo paslaugų teikimas yra verslas, reglamentuoja Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymas.

Siekiant išspręsti šalių ginčą ir įvertinti pareiškėjo bankui keliamo reikalavimo pagrįstumą, Lietuvos banko vertinimu, būtina nustatyti, ar: 1) Ginčijami mokėjimai laikytini autorizuoti; 2) bankas pagrįstai atsisakė Ginčijamų mokėjimų atžvilgiu pradėti lėšų grąžinimo pagal Mastercard taisyklės procedūrą; 3) bankas turi pareigą atlyginti ar grąžinti pareiškėjui Ginčijamų mokėjimų sumas.

1. Dėl Ginčijamų mokėjimų autorizavimo

Iš bylos duomenų matyti, kad pareiškėjo bankui ir Lietuvos bankui nurodytos Ginčijamų mokėjimų atlikimo aplinkybės bei priežastys, dėl kurių pareiškėjas siekia Ginčijamų mokėjimų sumų grąžinimo (atlyginimo), yra nenuoseklios ir prieštaringos.

Atkreiptinas dėmesys, kad iš pradžių prašymą dėl lėšų grąžinimo pareiškėjas siejo su tuo, kad negavo jam teiktų paslaugų, susijusių su lošimais. Vėliau pareiškėjas prašymą dėl lėšų grąžinimo siejo su tuo, kad Ginčijami mokėjimai nelaikytini autorizuoti, o Gavėjai veikė neteisėtai.

Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mokėjimo operacija laikoma autorizauta tik tada, kai mokėtojas duoda sutikimą ją vykdyti. Sutikimo vykdyti mokėjimo operaciją davimo sąlygos ir tvarka turi būti aptartos mokėtojo ir jo mokėjimo paslaugų teikėjo sudaromoje mokėjimo paslaugų teikimo sutartyje (Mokėjimų įstatymo 13 straipsnio 3 dalies 3 punktas ir 29 straipsnio 1 dalis). Jei mokėtojo sutikimo nėra, laikoma, kad mokėjimo operacija yra neautorizuota (Mokėjimų įstatymo 29 straipsnio 2 dalis).

Banko Privatiems klientams taikomų sąlygų, kurios laikomos neatskiriama ginčo šalių sutartinių santykių dalimi, 14 punkte nustatyta, kad: „<...> Mokėjimus atlikti ir išgryninti pinigų taip pat galite naudodamiesi „Revolut“ kortele. Tai galite padaryti įvesdami savo „Revolut“ kortelės duomenis (kortelės numerį, galiojimo datą ir CVC numerį) arba PIN kodą. Šiuos veiksmus laikysime jūsų sutikimu atlikti mokėjimus ar išgryninti pinigų iš savo „Revolut“ sąskaitos. Sutikimą atlikti mokėjimus savo „Revolut“ kortele taip pat duodate: paliesdami savo „Revolut“ kortelę terminale („bekontaktė“ operacija) ir atlikdami kitus veiksmus naudodami elektroninį kortelių skaitytuvą <...>; pasirašydami elektroninio kortelių skaitytuvo išduotame pirkimo kvite; įdėdami savo „Revolut“ kortelę į elektroninių kortelių skaitytuvą ir atlikdami kitus veiksmus, kurių reikalauja elektroninis kortelių skaitytuvas <...>; pateikdami „Revolut“ kortelės numerį ir kitą informaciją ir sutikdami inicijuoti mokėjimo nurodymus dėl jūsų sąskaitos nurašymo sudarant sutartį su prekybininku ar paslaugų teikėju; arba pateikdami „Revolut“ kortelės numerį ir kitą informaciją prekybininkui ar paslaugų teikėjui ir patvirtindami šį mokėjimą naudojant „3D Secure“ metodą <...>“.

Remiantis bylos duomenimis, Ginčijami mokėjimai buvo atlikti Kortele (jos duomenų pagrindu), naudojant 3D Secure metodą.

Nors vėliau pareiškėjas Ginčijamus mokėjimus ėmė vadinti neautorizuotais, to, kad aktualiau laikotarpiu Ginčijamus mokėjimus atliko ir (arba) patvirtino ne jis pats, pareiškėjas nei bankui, nei vėliau Lietuvos bankui neteigė ir to neįrodinėjo.

Iš pareiškėjo teiktų paaiškinimų matyti, kad, vartodamas sąvoką „neautorizuoti mokėjimai“, pareiškėjas Ginčijamų mokėjimų autorizavimo aplinkybę siejo su tuo, kad prie Gavėjų duomenų MCC kodų vietoje nurodomas ne su lošimo veikla siejamas MCC kodas, o kitų paslaugų kodai. Vis dėlto, pareiškėjas neneigė, kad Ginčijami mokėjimai buvo inicijuoti jo paties sąmoningai ir kryptingai atliktais veiksmais, kurie Mokėjimų įstatymo ir šalių sutartinių nuostatų kontekste reiškė Ginčijamų mokėjimų autorizavimą. Manytina, kad pareiškėjas neautorizuotų mokėjimų aplinkybes nurodo, ieškodamas sau palankių argumentų, siekiant lėšų grąžinimo.

Kitų byloje turimų duomenų visuma objektyvaus ir pakankamo pagrindo manyti, kad Ginčijami mokėjimai galėjo būti inicijuoti ir (arba) patvirtinti be pareiškėjo žinios, valios ir (arba) kitokio jo dalyvavimo, taip pat nesudaro.

Įvertinęs pirmiau nustatytas faktines aplinkybes ir ginčo šalių pateiktus paaiškinimus bei įrodymus, Lietuvos bankas daro išvadą, kad nagrinėjamu atveju objektyvaus ir pakankamo pagrindo pripažinti Ginčijamus mokėjimus neautorizuotais nėra, todėl toliau šiame sprendime šie

mokėjimai bus laikytini autorizuotais.

2. Dėl banko atsisakymo pradėti lėšų grąžinimo pagal Mastercard taisyklės procedūrą

Vertinant, ar bankas pagrįstai atsisakė Ginčijamų mokėjimų atžvilgiu pradėti lėšų grąžinimo pagal Mastercard taisyklės procedūrą, svarbu pažymėti, kad nei Lietuvos Respublikos, nei Europos Sąjungos teisės aktai neregamentuoja, kokiomis sąlygomis turi būti vykdoma lėšų grąžinimo pagal Mastercard taisyklės procedūra, taigi, banko veiksmus, ginčijant Mastercard organizacijos prekės ženklo mokėjimo kortelėmis atliktas mokėjimo operacijas, reglamentuoja Mastercard taisyklės, kuriose nustatyti konkretūs lėšų grąžinimo procedūros taikymo atvejai ir tvarka.

Kaip matyti, Mastercard taisyklėse nustatyta, kad mokėjimo kortelės leidėjas (nagrinėjamu atveju bankas) gali pradėti lėšų grąžinimo procedūrą tik tada, kai mokėjimo kortele atlikta mokėjimo operacija ir (arba) mokėjimo kortelės turėtojo prašymas tenkina šiose taisyklėse nustatytus reikalavimus. Taigi, Mastercard organizacija ne tik suteikia bankui, kaip mokėjimo kortelės leidėjui, įgaliojimus vertinti ir spręsti, ar konkrečios mokėjimo kortelės turėtojo prašymas inicijuoti lėšų grąžinimo procedūrą atitinka Mastercard taisyklėse nustatytas sąlygas, bet ir nustato pareigą nepriimti ir (arba) netenkinti Mastercard taisyklių reikalavimų neatitinkančių prašymų.

Kaip nurodyta pirmiau, nors pareiškėjas iš pradžių teigė negavęs paslaugų, už kurias mokėjo, vėliau šia aplinkybe nebesirėmė, jos papildomai nepagrindė, neįrodinėjo, bet ėmė akcentuoti, kad iš esmės netvirtino Ginčijamų mokėjimų, kuriuose nurodyti Gavėjų kodai yra klaidingi (nurodoma ne aktuali lošimų, bet kita Gavėjų veikla).

Pastebėtina, kad Mastercard taisyklėse nustatyta, jog mokėjimo operacijos ginčijimas tuo pagrindu, kad kortelės turėtojas neautorizavo operacijos (angl. No Cardholder Authorization) yra galimas tik tuo atveju, jei mokėjimo kortelės turėtojas nedalyvavo tokios mokėjimo operacijos vykdyme ir (arba) nedavė sutikimo jos atlikti. Kaip ir nurodyta pirmiau, nagrinėjamu atveju pareiškėjas neneigė atlikęs ir (arba) patvirtinęs Ginčijamų mokėjimų, taigi bankas neturėjo pagrindo inicijuoti lėšų grąžinimo, remdamasis minėta priežastimi.

Kaip minėta, remdamasis galimai netinkamai nurodomais MCC kodais, pareiškėjas teigė, kad lėšos jam turėtų būti grąžintos ir abejotinos prekybininko veiklos⁷ pagrindu. Pastebėtina, kad pagal Mastercard taisyklės abejotinos prekybininko veiklos sąlyga reiškia, kad mokėjimo operacija atlikta prekybininkui, kuris yra įtrauktas į Mastercard organizacijos sudarytą netinkamą ar nesąžiningą veiklą vykdančių prekybininkų sąrašą, arba Mastercard organizacija nustato, kad šis prekybininkas atlieka priverstinius sandorius⁸. Vis dėlto, pateiktais duomenimis, bankas, įvertinęs turimą informaciją, nustatė, kad Gavėjai yra teisėtai veikiantys prekybininkai, objektyvių duomenų, kad situacija atitiktų minėtas Mastercard taisyklėse nustatytas sąlygas, nenustatyta.

Kartu pastebėtina, kad, kaip nurodė bankas, net remiantis pareiškėjo nurodoma versija, jog Gavėjų gauti Ginčijami mokėjimai buvo skirti įgyti lošimo paslaugas, pagal Mastercard taisyklės tokiais atvejais lėšų grąžinimo procedūra nebūtų galima⁹.

Taigi, Ginčijami mokėjimai neatitiko Mastercard taisyklėse nustatytų sąlygų, kurioms esant, Ginčijamus mokėjimus būtų galima ginčyti pirmiau minėtais pagrindais.

Atsižvelgdamas į nurodytas aplinkybes, ginčo šalių Lietuvos bankui pateiktą informaciją ir šalių ginčui nagrinėti aktualias Mastercard taisyklių nuostatas, objektyvaus ir pakankamo pagrindo teigti, kad nagrinėjamu atveju santykiuose su pareiškėju bankas netinkamai aiškino, laikėsi ir (arba) taikė Mastercard taisyklių nuostatas, Lietuvos bankas nenustatė. Atitinkamai objektyvaus pagrindo teigti, kad bankas, remdamasis pirmiau nurodytomis Mastercard taisyklių nuostatomis, pareiškėjo pateiktais ir savo turimais duomenimis, nepagrįstai atsisakė Ginčijamų mokėjimų atžvilgiu pradėti lėšų grąžinimo pagal Mastercard taisyklės procedūrą pareiškėjo nurodytais pagrindais, taip pat nėra.

3. Dėl banko pareigos grąžinti pareiškėjui jo prašomas sumas

Vertinant, ar bankui, kaip pareiškėjo mokėjimo paslaugų teikėjui, kilo pareiga grąžinti pareiškėju Ginčijamų mokėjimų sumas, svarbu pažymėti, kad, vadovaujantis Mokėjimų įstatymu, autorizuotų Ginčijamų mokėjimų atveju bankas, kaip pareiškėjo (mokėtojo) mokėjimo paslaugų teikėjas, neturi imperatyvios pareigos grąžinti pareiškėjui šių mokėjimų sumų, nebent būtų nustatyta, kad bankas dėl nuo jo priklausiusių aplinkybių nepagrįstai ir (arba) netinkamai įvykdė šiuos mokėjimus ir (arba) jų neįvykdė.

Pagal Mokėjimų įstatymo 43 straipsnio 3 dalį, kai įvykdytos visos mokėtojo ir mokėjimo

⁷ Angl. questionable merchant activity.

⁸ Angl. coercive transactions.

⁹ Angl. transactions ineligible for chargeback.

paslaugų teikėjo mokėjimo paslaugų teikimo sutartyje nustatytos sąlygos, mokėtojo sąskaitą tvarkantis mokėjimo paslaugų teikėjas (nagrinėjamu atveju bankas) negali atsisakyti įvykdyti mokėjimo nurodymo, nesvarbu, ar mokėjimo nurodymas inicijuotas mokėtojo, įskaitant inicijavimą per mokėjimo inicijavimo paslaugos teikėją, lėšų gavėjo ar per lėšų gavėją, išskyrus atvejus, kai tai draudžia kiti teisės aktai.

Remiantis bylos duomenimis, Ginčijamų mokėjimų inicijavimas ir autorizavimas tuo metu, kai bankas gavo mokėjimo nurodymus vykdyti Ginčijamus mokėjimus ir priėmė juos vykdyti, pagal bendruosius išorinius požymius ir banko tuo metu turėtus duomenis atitiko ginčo šalių iš anksto sutartą pareiškėjos sutikimo vykdyti mokėjimo operacijas davimo formą ir tvarką. Kaip ir nurodyta pirmiau, to, kad atliko ir (arba) patvirtino Ginčijamus mokėjimus, pareiškėjas neneigė.

Nei teisės aktai, nei šalių sudaryta mokėjimo paslaugų teikimo sutartis Ginčijamų mokėjimų atlikimo metu nedraudė ir lyg šiol nedraudžia pareiškėjui atlikti Korteile mokėjimo operacijas.

Įvertinus pirmiau nurodytas aplinkybes, objektyvaus ir pakankamo pagrindo teigti, kad, bankas, vadovaudamasis Mokėjimų įstatymo 43 straipsnio 3 dalimi, nepagrįstai priėmė vykdyti ir vykdė Ginčijamus mokėjimus, nėra.

Remiantis bylos duomenimis, bankas vykdė Ginčijamus mokėjimus, laikydamasis ginčo šalių iš anksto sutartų sąlygų ir tvarkos. Objektyvių duomenų, kurie leistų teigti, kad Ginčijami mokėjimai būtų buvę neįvykdyti ir (arba) būtų įvykdyti netinkamai, byloje neturima. Kitų pagrindų pareiškėjui iš banko reikalauti jo nurodomos ir su Ginčijamais mokėjimais sietinos sumos taip pat nenustatyta.

Atsižvelgdamas į pirmiau nurodytas aplinkybes, ginčo šalių Lietuvos bankui pateiktus įrodymus, argumentus ir motyvus, objektyvaus ir pakankamo pagrindo teigti, kad bankas turėtų atlyginti ar grąžinti pareiškėjui jo prašomą sumą, Lietuvos bankas nenustatė.

Nenustačius objektyvių aplinkybių, dėl kurių bankui kiltų pareiga grąžinti ar atlyginti prašomą sumą, pagrindo laikyti pareiškėjo reikalavimą bankui pagrįstu ir jį tenkinti nėra, todėl pareiškėjo reikalavimas yra atmestinas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detalai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (arba) teiginį¹⁰.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis

¹⁰ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.